

Ma: A kormány megszünteti a gyűléstilalmat.

Ara 10 fillér.

FÜGGETLEN MAGYARSÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
MATYÁS KIRÁLY-TÉR 10. TELEFON 164

Főmunkatársak: Dr. Mojzes János és dr. Sauerborn Károly orsz. gyűl. képviselő
Felelős szerkesztő: SZAULICH ANTAL Felelős kiadó: LELBACH OSZKÁR

Előfizetési ár negyedévre 7.— pengő.
1 óra 240 pengő.

XXXIII. évfolyam.

Baja, 1933. június 11 vasárnap

131. szám.

Éles állásfoglalás a lisztcseretelepek ellen Bács-Bodrog vármegye közíg. bizottságának ülésén

„Az állam ne vezessen büntető expedíciót adófizető polgárai:
a közönség és a malmok ellen“
„Ebből a játékból már elég volt. Én nem akarom, hogy az esztergommezei főispán haláskőre kiterjedjen Bácsmezeire is csak azért, mert ő is igazgatósági tagja az államilag közadókából támogatott s cseretelepeket létesítő malomkoncernnek“
Rosenberg Mátyás súlyos, elítélő kritikája a sűrűl felkúszott s életeire galvanizált boletta felett

A vármegye közigazgatási bizottságának ülésén az alispáni jelentéshez elsőnek Rosenberg Mátyás szövegét hozta. Szólt a kormánynak a gazdák részére nyújtott megsegítéseiről, a kamatengedményről s megállapította, hogy ígéretekben nem fukarkodott a kormány: annak a reményének adott kifejezést, hogy ezek az ígéretek be is lesznek váltva. Egy az országnak kedves ígérettel azonban ados maradt a kormány máris. Azt ígérték, hogy megszüntetik a bolettát. Minden szépités szemben megállapítja, hogy a boletta a legszegényebb néposztályt sújtja. Az alispán: Cak a fogyasztót, mert a kiscgazda akkor is megveszi a terméset, ha 40 pengő is lesz a buza.

Rosenberg: Ez igaz, de a kiscgazda és minden östermelő is fogyasztó s a buza kényeztetésére nem hozta meg a más közszükségleti cikkekkel való kiegyenlítődet, hanem csak újabb és tartós drágulást jelentett. A bolettának és a kamatengedménynek előnyeit csak a nagy gazdák látják, mert a gazdátömegeknek nincsenek eladásra kerülő gabonafeleslegeik, viszont adósságot sem tudtak akkorát csinálni, hogy a kamatengedmény különösebb fellélegzést jelenthetne számukra.

A boletta mindinkább eltér attól a rendeltetéstől, amiért alapították. Utalt az állami költségvetés tárgyalására, amelyből kitűnik, hogy az állam szükségletei 706 millió pengőt tesznek ki. A boletta lassanként céladó alappá alakult s a múlt évi

csékely kivétel az oka, hogy a boletta bevétele 99 millió pengőt, vagyis az állami bevételek egy heted részét teszi ki, mert kevés lévén a kivétel, nem kellett az államnak az exportöröknek prémiumot fizetnie. Az új költségvetés szerint enyhült a helyzet s lementek a boletta bevételeinél 72 millióra. A hiányzó összeget egyes ipari cikkek boletta alá vonásával akarják pótolni, mert hiszen a differenciát a szénbányákra és a textilalpra akarják kivetni. A szénbányák azonban semmiféle kontingenst nem voltak hajlandók vállalni, arra hivatkozván, hogy ugyanis elég részesedést kap az állam, a textilgyárak azonban kétszer akkora összeget vállaltak, mint amekkorát kivették.

A boletta ránehezedik az amugy is küzdelmes magyar életre, sőt a gazdaközönségre is, amit mutat az is, hogy itt a Bácskában, a buza főtermő helyén hány községben eszik a mezőgazdasági lakosság kukorica és árpa lisztből készült kenyeret.

A boletta bácskai külön áldása.

Bács-Bodrog vármegye a boletta különleges áldásában is részesült. A múlt évben nagyon rossz volt a termés s a termelt csékely buzáknak is nagyon rossz volt a minősége. A bácskai malmoknak nem fizetődött ki az őrlés, mert a kormány őrlési rendelete alapján csak ráfizettek az őrlésre. Ezért a múlt évben az új buzakampány elején a malmok leállottak. Erre a kormányzat különleges intézkedéseket fo-

ganatosított a bácskai malmok ellen s ez a külön áldás. A kormányzat elfogadott a 33-as bizottság által egy rendeletet, amelynek egyik pontja úgy szól, hogy ahol a malmok sztrájkba léptek, vagy leállottak, ott lisztcseretelepet kell létesíteni, hogy a lakosság inséget ne szenvedjen és a lakosságnak lisztrel való ellátása biztosítva legyen. Ebből a rendeletből tehát félreérthetetlenül az is következik, hogy ha az okok megszűnnek, amik a cseretelep létesítését — esetleg — szükségessé tették, akkor előterjesztés teendő a kormánynak, hogy szűnjék meg a lisztcseretelep is. El kell ismerni, hogy a bajai pénzügyigazgatóság több előterjesztést tett a cseretelepek megszüntetésére, de eddig minden esetben eredménytelenül.

Rámutatott arra is Rosenberg Mátyás, hogy az Országos Magyar Malomszövetség bácsbodrogvármegyei és pestvármegyei malomosztályának elnökévé nemrégiben őt választották meg s felkérték, hogy legközelebb mutasson rá a cseretelepek

A Hengermalom üzembehelyezése.

Szó van arról, hogy az Egyesült Magyar Malomipar R. T. megindítja a bajai Hengermalmot és lehengerli a helyi malmokat, holott állami pénzzel dolgozik s annak idején a magyar államnak 14 millió pengőjébe került a Bacher malom-koncern szanálása s külföldi tőzsdéjártéka nyomainak eltakarítása.

Medveczky Károly: Nem annyiba, hanem 250 milliárd koronába.

Rosenberg Mátyás: Serelemes a cseretelepek működése a bácskai közönségre és a községre

létezésének szükségtelenségére, azok megszüntetésére dolgozzék ki memorandumot s tegyen lépéseket a helyi malomipar megvédésére.

A állam pénzén gyártott konkurrencia.

Ezen felkérés alapján szólt tehát most fel. Ugy érzi, hogy a csereteleplétesítés okainak megszűnése után jogtalanul csinál az itteni nagy adókat fizető malmoknak konkurrenciát s teszi tönkre az itteni virágzó malomipart. Ezt a malmot az állam pénzén finan ziroznak, ami azt jelenti, hogy az itteni malmosok által fizetett adóból csináltak egy olyan nagy tőkés konkurrenciát, aki megsemmisítéssel fenyegeti a sok adófizető helyi malmot.

Abszolút illegális...

Szóó úgy érzi, hogy abszolút illegális az is, hogy más törvényhatóságok területéről szállítanak ide lisztet... A hatóság — szinte az a látszat, hogy — nem járhat el ellene, mert kiderült, hogy a cseretelepeket felállító Egyesült Magyar Malomipar R.T.-t a Pénzügyi Központ támogatja állami pénzekkel. Az államnak ez az eljárása helytelen, mert sok adófizetőt tönkretesz vele. Megállapítja a bácskai és bajai malmok javára, hogy azok kiadják azt a lisztet, amit az őrlési rendelet előír, nincs is panasz az itteni malmok ellen, a cseretelepek ellen azonban sűrűn merülnek fel panaszok

is, mert a keresetet elviszik innen s nem itt fizetik az adót. Az államnak és a hatóságoknak be kell látniok, hogy megengedhetetlen az, hogy egy ilyen malomkoncentráció közpénzek felhasználásával nyomja a bácskai és bajai malmokat. Ha szabad verseny volna, ha ez a malomvállalat nem a többi malom befizetett adójából konkurrálna, talán még rendben volna, de nincs szabad ipar, nincs szabad verseny, mert az őrlési rendelet és a 33-as bizottság szükségrendelete alapján minden malom csak egyforma

„Benger“ és minden fajta férfi-, női- és gyermek

fűrdőtrikót,

evezősinget, evezősnadrágot, fűrdősapkát, cipőt
olcsó áron és nagy választékban talál

FISCHER PÁL rt. divatüzletében

BAJA

Lübenhátné FENYVESI SARI elsőrendű fűzősalonja: Budapest, IV., Keckeméti-utca 8. II.

Sport-, tenisz-weekend-cipők. Női-férfi-gyermek cipők
olcsó áron — nagy választékban.

Női divat sandalettek!

Világhírű „LICHTMAN“ cipők P 20—24-ig.

FENYVESI Áruházban kaphatók.

keverésű és minőségű lisztet állíthat elő. Nem akarja, hogy tovább folyjék ez az eredménytelen szélmalomharc a cseretelep ellen, mert eredményt akar látni a gyakorlatban. Ezért feikérte az alispánt, járjon el, hogy ez az abszurdum, ami a cseretelepek működésével előállott, szűnjék meg, mert semmiféle közszükséglet, semmiféle közcél nem játszik közre, hogy a cseretelepek továbbra is megmaradjanak s üzessék játékaikat. Ezek a cseretelepek, amint az ellenük folyó terményhamisítási kihágási eljárások mutatják, melegágyai a törvény kijátszásának. Az alispán kérdésére tisztázták azt, hogy az Egyesült Magyar Malomiparnak jelenteg Jánosalmán, Mélykuton, Bácsalmáson, Baján és Csávolyon van cseretelepe, mert a többi már leállította. Az adófizető polgár joggal elvárja az államhatalomtól, hogy ne vezessen büntető expedíciót vele szemben, valamint a fogyasztó közönség és a malmok ellen.

Hangok a cseretelepek mellett.

Medveczky Károly felszólalásában gazdasárelmeket hozott fel, majd a lecsapoló társulatok ügyeit tette szóvá. Rámutatott arra, hogy a magyar kormány a közönség adójából támogatta a Bacher malomkonzernét az angol hitel és szimpatia biztosítására. Helyeselte azt, hogy az Egyesült Magyar Malomipar 24 leállított nagy malmot munkába akar állítani, amivel elérhető volna, hogy százával alkalmaznának munkásokat. A cseretelepek felállítását annak idején azért engedélyezték, mert felsőbb helyen megmondották; nem tűrik, hogy a malmok szembehelyezkedjenek a rendeletekkel s ujját huzzanak a kormányval. Azért engedélyezték a cseretelepeket, hogy a malmok ne nőjjenek az állam nyakára.

Ebből a játékból már elég volt.

A felszólalásra azonnal válaszolt Rosenberg Mátyás s rámutatott arra, hogy az államilag támogatott malmok cseretelepek után tönkreteszik a helyi malmokat, holott a helyi malmok kapacitása nincs kihasználva. Figyelembe veendő, hogy a pesti malmoknak maguknak akkora a kapacitása, hogy az egész országot el tudnák látni őrlémmel.

Medveczky: Az magánérdek, ez meg szociális érdek.

Rosenberg: Ebből a játékból már elég volt. Én nem akarom, hogy Lingauer Sándor esztergom megyei főispánnak a hatásköre Bács Bodrog vármegye területére is kiterjedjen, aki ugyancsak igazgatósági tagja a cseretelepes, állami pénzzel dolgozó malomnak.

Adófizetési szempont.

Barth Benedek piébános: A cseretelepek működése adófizetés szempontjából is hátrányos, mert a helyi malmok itt fizetik az adót, a cseretelepek pedig Budapesten, vagy anyamalmuknál. Már csak ezért is megszüntetendők volnának ezek a cseretelepek, amelyekre semmi szükség sincsen.

Az alispán sem tartja kívánatosnak a cseretelepeket

Dr. Szabovljevits Dusan rámutatott arra, hogy Tompán, Kelebián, Kunbaján, Vas-kuton, Csátalján, Bátmonostoron, Mátételken s Garán tartott hivatalvizsgálatokat. A fegyelmi ügyek számát nem akarja növelni, mert azok most már a községi alkalmazottak tekintélyének rovására mennek. Szót emelt ezután a boletta védelmére s furcsán hatott, hogy az elnöki székéből az egységspárt gazdasági block alakulatával védte a bolettát, azt mondván, hogy az nem fogja engedni azt, hogy a bolettát másra használják, mint ami az eredeti rendeltetése.

Nem tartja kívánatosnak, hogy akkor, amikor a helyi malmok kielégítően dolgoznak, egy nagy malomtröszt cseretelepek útján nagyobb tőkeerejével legázolja az itteni malomipart s utána, mikor a konkurrencia megszűnik, akkor ő maga kerüljön abba a helyzetbe, sőt még élesebb árpolitikát alkalmazzon. Ha nincs szükség a cseretelepekre, akkor nem is kívánatos ittletük csak azért, hogy az itteni malmokat tönkretegyék.

Szivesen jár közbe a kereskedelemügyi minisztériumban, hogy ott, ahol nincs szükség rá, szüntessék be azonnal a cseretelepeket. Azt javasolta, hogy a közgazgatási bizottság terjessze fel a kormányhoz Rosenberg Mátyásnak írásban beadandó indítványát s egyben maga is személyesen el fog járni ez ügyben illetékes helyen.

Rosenberg Mátyás még rámutatott arra, hogy neki is volt Bács Bodrog vármegye községeiben 12 cseretelepe, de megszüntette azokat akkor, amikor látta, hogy a többi malom existenciáját veszélyezteti. Ha ezt meg tudta tenni egy magán vállalat, mennyivel inkább kötelessége megtenni az állami pénzzel dolgozó Egyesült Magyar Malomiparnak. A cseretelepek sorsáról való döntésnél — nehogy azt mondják, hogy ő érdekelte, — hajlandó elfogadni a bajai pénzügyigazgatóság szakértőjének a véleményét.

Medveczky Károly: A szakértő véleményét is befolyásolják az adószempontok: az, hogy a cseretelep nem itt fizeti az adót!

Rosenberg Mátyás: Akkor, amikor a bajai és bácskai malmok prima, kitűnő minőségű lisztet adnak, akkor méltánytalan, hogy lehengerelje s tönkretegyje őket az adófizetők pénzéből támogatott bajai Hengermalom.

A közigazgatási bizottság elhatározta, hogy Rosenberg Mátyás indítványát, — nem mint a bizottság véleményét — felterjeszti a kereskedelmi és pénzügyminiszterekhez.

Nincs paktum és nem is lesz paktum a kisczardák és a kormány-párt között.

Sztranyavszky Sándor, a nemzeti egység pártjának elnöke magához kérte valamennyi párt vezetőjét, hogy az appropriációs vita lefolyásáról tárgyaljon velük. Az értekezleten Ulain Ferenc, Ötvös Lajos, Györki Imre, Rassay Károly, Gál Jenő és Éber Antal vett részt. Arról volt szó, hogy ha a pártvezérek hajlandók biztosítani azt, hogy az appropriációs vita két nap alatt véget érjen, az esetben a parlament hétfőn nem tart ülést. Ulain Ferenc a kisczardapárt nevében és Györki Imre szocialista kijelentették, hogy nem biztosítják a vitának két nap alatti befejezését, mert

az ellenzék részéről nagy számban jelentkeztek a szónokok és ezért a házszabályokban biztosított négy napot ki akarják használni. Sztranyavszky tudomásul vette a kisczardapárt elzárkózó álláspontját.

Az egységes pártnak azért kellett volna az, hogy a vita befejeződjék, mert a nemzeti egység pártjának elnöksége meg akarta kezdeni már szombaton a párt június 14-ikére tervezett nagy zászlóbontó gyűléseinek előkészítését. A gyűléstítmalmat is csak azért oldják most fel, mert a nemzeti egység pártja már felkészült a szervezkedésre és a gyűlésekre.

Készülődés választásokra.

Az ország minden városában és községében egyszerre tart demonstrációs nagygyűlést június 14-én délután 4 órakor a nemzeti egység pártja.

A nemzeti egység pártjának helyi szervezetei az egész országban az utóbbi napokban lázas munkával dolgoznak. Nagy agitációval folynak az országos zászlóbontás előkészületei. A legnagyobb titokban folynak az előkészületek, ugyanakkor a helyi pártvezetőségekhez, a megyei, járási és a községi párttitkárokhoz sorra érkeznek az utasítások és minden részletében kidolgozott programpontok. Az elgondolás szerinti a nemzeti egység pártjának zászlóbontását országsszerte egy napon és ugyanabban az órában tartják meg. A pártvezetőség — hírek szerint — június 14-ét szemelte ki a nagyszabású ünnepségek keretében lefolyó zászlóbontó gyűlések megtartására.

Az összes városokban és köz-

ségekben a választott pártelnökök és a kinevezett párttitkárok vezetése alatt fognak lefolyni a gyűlések, amelyekben a kerületek képviselői is résztvesznek. (Baján nem lesz jelen dr. Walkó Lajos, mert a június 12-én Londonban megtartandó világgazdasági konferencián lesz.) Az egyes községekben történő alakuló gyűlésekről táviratilag üdvözlők Gombos miniszterelnöktől, mint a nemzeti egység pártjának vezérét. A sok üdvözlő sürgönnyel is életkíteni fogják a posta, illetve távirat forgalmát. A gyűléstítmalom megszüntetéséről előre tudott a pártvezetőség, mert hiszen a június 14-iki országos zászlóbontást csak a gyűlékezési szabadság helyreállítása mellett lehetett elképzelni.

Délmagyarország legelőkelőbb női divatszalonja

és legnagyobb ruha áruháza, külföldi eredeti modellekkel, kalaposztállyal

P REICH ERZSI Szeged

Széchenyi-tér 17, főpostával szemben.

Június 14-én és 15-én este 9 órai kezdettel a Központi kertszínpadan (szabad színpadon)

A képzelt beteg.

Moliere remekműve.

Félaron vásárolhat keveset használt fényképezőgépet LÁZÁRNÁL.

A kiscsávolyi városatyák négy hónappal ezelőtt beadványban kérték a város vezetőségétől, hogy méltóbb utcát jelöljön meg a Hősök utcája elnevezéssel

A Független Magyarország tegnapi számában egy panaszevelet közöltünk, amelyben rámutattunk arra, hogy mily méltatlan utcát tisztelt meg Baja városa a "Hősök utcája" elnevezéssel. Ha Baja városa részéről ez a kegyetlen gestió szimbólum akar lenni, hogy így tiszteli meg a hősök emlékét, akkor soha rosszabb szolgálatot nem tettek a hősi kultusznak, mint ennek az utcának elnevezésével, ami nemcsak provokáló, de sértő is azok emlékével szemben, akik életüket áldozták a hazáért és mindannyiunkért, akik túléltek a világháborút. Csak arra kíváncsi most már a város közönsége, ki volt az a bölcs egyén, akiből ennyi tapintat sugárzott ki, de kíváncsi arra is, hogy milyen jogcimen, milyen felhatalmazás alapján mert az illető egy ilyen körülszá-g-ot utcát evvel a gloriolás névvel illetni.

Ma arról értesültünk, hogy ezen cikkünkől függetlenül mint-

egy négy hónappal ezelőtt Le-gány Dezső, a bajai, illetve a soproni áll. fiu felsőkereskedelmi iskola igazgatója, mint törvényhatósági bizottsági tag, kiscsávolyi városatyá társaival egyetemben egy beadványban arra kérte a városi vezetőséget, hogy mostani méltatlan keretéből távolítsa el a Hősök utcája elnevezést s ha már egyáltalán használja ezt a megjelölést utca elnevezéseknél, úgy méltóbb utcát illesse evvel az elnevezéssel. Még pedig, hogy az utca ezen neve Kiscsávoly városrészben maradjon, azt proponálták, hogy vagy a jelentéktelen nevű Uj-uccát, vagy a Sárkány-uccát nevezzék el Hősök uccájának.

A beadványra azonban eddig még nem kaptak választ. Ugy látszik a városnak nincs pénze az uccai táblák kicserélésére és csak csínáltatására. Pedig itt nincs másról szó, mint csak egyszerű kicserélésről...

Dobra üttet a kincstár 105 hold földet

Pfeil Antal bácsborsódi gazda kalandja a kifizetetlen birtokváltozási illetéken át a pénzügyigazgatósággal, mint a kincstári érdekek képviselőjével

A vármegye közigazgatási bizottsági ülésén nagy vitát provokált dr. Radetzky Agoston min. tanácsos pénzügyigazgatónak egy bejelentése. A pénzügyigazgató hosszadalmasan előadta, hogy a pénzügyigazgatóság árverési kérést Pfeil Antal és neje: Bányász Rozália bácsborsódi lakosok ellen a le nem fizetett birtokváltozási illeték miatt. Pfeil Antal és neje még négy évvel ezelőtt megvette Tiil Imre 105 hold földjét, amire az egyik bajai pénzintézet és pedig a Bajai Magyar Bank 91 ezer pengő kölcsönt folyósított s a bank ezt az összeget első helyen be is táblázta Pfeilék birtokára. A kincstár 15000 pengőnyi birtokváltozási illeték követelését ugyancsak bekebelezték a 105 hold földre, de már csak másodikk helyen, mert megelőzte a bank betáblázott követelése.

Pfeil Antal és felesége négy év óta semmit sem tettek az illeték kiegyenlítésére és törlesztésére, holott másfelé már fizettek. Az illetéktörvény egyik pontja úgy szól, hogy a kincstár elveszt minden más betáblázott követeléssel szemben elsőbbségi jogát, illetve a kincstár követelése elveszti előnyös tétel jellegét, ha öt éven belül nem hajtják be. A pénzügyigazgató avval érvelt, hogy ő nem engedti a kincstár érdekeit veszélyeztetni s ezért megkéri az árverést, mert a bank igaz ugyan, hogy nem bántja adósát, de csak azt várja, hogy az öt év elteltjéig.

A száraz pénzügyi referátum már-már keresztülment a plénum előtt, amikor dr. Mojzes János

országgyűlési képviselő szót kért s azt mondotta, hogy a maga részéről nincs abban a helyzetben, hogy támogassa a kincstár árverési kérelmét. Azt fejtette, hogy a kincstár követelése abban az időben keletkezett, amikor a földek ára háromszor akkora volt, mint ma. Hiszen köz tudomásu, hogy a bankok az ingatlanokra alig egy harmadrész érték erejéig nyújtanak hitelt. Ma a 105 hold föld nem elégséges a bankkölcsön kiegyenlítésére. Múltánytalán az, hogy a buza ára leesett harmadára, a földingatlan a harmad értékére, de ugyanakkor az adósságok a teljes összegükben fennállanak. Ez nem alkalmas arra, hogy a mezőgazdasági foglalkozást űző gazdaközönség vagyoni stabilizációját elősegítse. De elvi okokból is ellene van a kincstár árverési kérelme teljesítésének, mert nem lehet tudni milyen lavina indul meg ennek a kérelemnek a teljesítésével. Egy bizonyos, hogy Pfeiléknek a teljes vagyoni összeomlását fogja eredményezni, vagyis ismét kevesebb lesz egy adófizetővel... Ha a kincstár árverést kér, elkerülhetetlen, hogy ugyanazt ne kérje a bank s a többi csatlakozottnak kimondott végrehajtató hitelező is. Dr. Mojzes azt hangoztatta, hogy nem támogatja a kincstár abban a törekvésében, hogy egy gazdálába alól kihuzzák a földet, a gazdasági gyékényt, az existenciát. Az a véleménye, hogy a kincstár ha megszerzi a végrehajtási jogot és bekebelezteti, akkor is megszakad az elévülési

idő s tovább fenn fog állni a kincstár követelésének előnyös jellege, mert először jön az illeték s csak azután a bank zálogjoga. Ha nincs lefoglalható ingóság, úgy elég a telekkönyvi bekebelezés.

Dr. Mojzes János erőlesen foglalt állást a kiszagdatársadalom érdekében a kincstár árverési törekvése ellen, ami nagy érdeklődést keltett.

A vitában részt vett dr. Szabovljevit Dusan alispán, dr. Radetzky Agoston pénzügyigazgató, dr. Kovacsich József bácsalmási ügyvéd, Barth Benedek plébános, Schweipert Tamás, Rusztek Károly kir. tanfelügyelő, dr. Frank

Mihály árvaszéki elnök és mások.

Végül is elnöklő alispán szavazásra tette fel a kérdést, mire tizen az árverési kérelem tudomásul vétele mellett szavaztak, ellene szavazott dr. Mojzes János orsz. gyűl. képviselő, Rosenberg Mátyás és Schweipert Tamás.

Az alispán és a pénzügyigazgató még azt a kijelentést tették, hogy ez nem jelenti azt, hogy már holnap el fogják árverezni Pfeil Antal vagyonát, hanem csak rá akarják kényszeríteni, hogy ha van még valahol ingó, vagy ingatlan vagyona, akkor egyenlítsék ki a kincstár illetékkövetelését.

Helytelen mintavétel címén megszüntette a bajai szolgabíróóság a terményhamisítási eljárást az Egyesült Malomipar Rt halasi malmának csávolyi cseretelepe ellen

Még egy eljárás van ellene folyamatban hivatalos feljelentés alapján

A Független Magyarország nemrégiben egy szolgabíróóság tárgyalásról közölt tudósítást, amelyben arról volt szó, hogy Rosenberg Mátyás megyebizottsági tag feljelentést tett az Egyesült Malomipari Rt halasi malmának csávolyi cseretelepe ellen azért, mert a megengedettnél nagyobb arányban keverte az olcsóbb rozsliszttel a buzalisztet és mégis tiszta buzalisztként hozta forgalomba.

Akkoriban dr. Vörös Géza szolgabíró, mint rendőri büntető bíró ebben az ítéletben, illetve örleményhamisítási ügyben a tárgyalás végén úgy intézkedett, hogy az ítéletet írásban fogja kikézsíteni. Ez az örleményhamisítási ügy annál inkább érdekelte a bajai közönséget is, mert ugyanannak a malomnak Buján is van cseretelepe az 1926 óta leállított Bajai Hengermalomban.

A Független Magyarország munkatársa a napokban érdeklődött a bajai szolgabíróóság, hogy meghozta-e már a szolgabíróóság az ítéletet ebben a terményhamisítási ügyben. Vörös Géza szolgabíró azonban dr. Zsigmond Gyula főszolgabíró rendelkezésére közölte velünk, hogy az ítéletet meghozta ugyan, de azt nincs módjában közölni velünk, mert írásban közli a csávolyi cseretelepe vádlott vezetőjével, Fischer Ferenc csávolyi lakossal és a feljelentést megtévő Rosenberg Mátyással.

Az ítéletet már ki is kézbesítette a szolgabíróóság s ebben az esetben a szolgabíróóság helytelen mintavétel címén megszüntette az eljárást a cseretelepe, illetve csávolyi vezetője ellen. Érthetetlen ez a szolgabíróóság ítélet hiszen Rosenberg Mátyás a cseretelepen

cserélt lisztből vett mintát s elküldötte a kalocsai vegyvizsgáló állomásnak.

A kiskunhalasi Egyesült Malomipar Rt. csávolyi telepe ellen egy másik esetben hivatalos feljelentés alapján folyik az eljárás.

Rosenberg Mátyás természetesen megfelebbezi a bajai szolgabíróóság ítéletét.

Fölösleges módon utaztatják az elmebetegeket vidékről Budapestre

A budapesti főkapitányságnak a belügyminiszterhez intézett jelentése szerint gyakran előfordul, hogy egyes vidéki hatóságok közveszélyes elmebetegeket hozzatartozóik kíséretében utnak indítanak Budapestre, elmegyógyintézetben való elhelyezés végett, anélkül, hogy előzetesen az elmebetegintézetrel érintkezésbe lépnek volna és így ismételt előfordult, hogy miután az elmebeteggyógyintézet helyhiánya miatt a beteget befogadni nem tudta, a kísérelők az elhelyezés kieszközölése végett a rendőrséghez fordultak.

A jelentés alapján a belügyminiszter körrendeletben nyomtatékosan felhívta a hatóságok első tisztviselőit, hogy az elmebeteg utbaindítása előtt forduljanak táviratilag, vagy távbeszélőn valamelyik elmebeteg-osztálynal rendelkező kórház igazgatójához és a beteget csak akkor indítsák utnak, ha a beteg átvételéhez az illető kórház igazgatója kifejezetten hozzájárul.

avatják a romantikának igazi remekévé ezt a mindvégig érdekfeszítő regényt, melyben ragyogó színpompával csillog a világhírű francia mester gazdag fantáziája. A viharzó események láncolatában nincsen megállás, se hézag: egyik

epizód kergeti a másikat s a nagy tétért vívott párban hol az egyik, hol a másik küzdő fél kerül fölé és nem lehet tudni, hogy végül melyik marad a porondon. Az érdekes kötet ára füzve P 145

Megszűnik a gyűléstiltalom

Milyen lesz a kormányzó új jogköre?

A Független Kiszagdapárt négy tagja: Kun Béla, Hegyemegi Kiss Pál, Turchányi Egon és gróf Serényi László Gömbös Gyula miniszterelnökkel egy órán át tárgyalt az aktuális közjogi problémákról. A kiszagdapárt követelte a gyűléstiltalom megszüntetését, amire Gömbös kijelentette, hogy a kormány még a parlament nyári szünete előtt rendeletileg szabályozni fogja ezt a kérdést. A kiszagdapárt a gyűléstiltalmi rendelet teljes visszavonását követelte, mire Gömbös kijelentette, hogy végleges döntés előtt még fog tárgyalni a belügyminiszterrel, de ő a gyű-

léstiltalom teljes megszüntetése és a szervezkedési szabadság korlátlan biztosítása mellett van. Az alkotmányjogi kérdésekkel kapcsolatban közölte Gömbös azt, hogy a kormányzó jogkörét oly módon kívánja kibővíteni, hogy a kormányzó a királyi hatalommal egyenlő jogokat kapjon.

A független kiszagdapárt követelte a 33-as bizottságnak azonnali hatállyal való megszüntetését, de Gömbös úgy nyilatkozott, hogy erről szó sem lehet, sőt a parlamenti szünetre való tekintettel a bizottság jogkörét még kiterjesztik.

6 évi fegyház gyujtogatásért

Ugy kerülte el a statáriumot, hogy örüllet szimulálva a bajai közkórház elmeosztályán ápolgatta magát egy eszlendeig

A gyujtogatás büntetével vádolt Baráth Horváth Ferenc ügyében ítéleket tegnap a törvényszék Linzer-tanácsa.

Mint már a múlt hó 19-iki főlárgyaláskor közöltük, Baráth Horváth 1931 szeptember 8-án éjjel bosszúból felgyújtotta a Hátár-utcában lévő volt közös házát, amely már akkor nem is volt az övé. Az akkor érvényben lévő statáriális eljárásról való félelemben örüllet szimulálva bekerült a bajai elmeosztályára, ahol egy évig volt. Ott később bevalloita bűnét. Így került az ügyész fogházába.

A tegnapi folytatólagos főtárgyaláson az elnök ismertette a vonatkozó ház tekkönyvi szemléjét, melyből kitűnik, hogy még 1931 augusztus hónapban átiratott a tulajdonjog egy bajai ügyvéd felesége nevére. Tehát a tett elkövetésekor már nem is volt az ő háza. Ezután dr. Nikolausz Béla védő a bizonyítás kiegészítésére kérte dr. Vas simontornyai orvos kihallgatását, akivel igazolni akarja, hogy védené idegbeteg. Az indítványt az ügyész ellenzésére a törvényszék mellőzte, amiért a védő semmisségi panaszt

jelentett be.

Dr. Gáll Károly kir. ügyész vádbeszédében bebizonyítva látja a gyujtogatást, hisz azt beismerte dr. Haranghy László főorvos előtt, valamint a tanuk előtt hangoztatta, hogy felgyújtja a házat. Az ügyész szerint a vádlott veszedelmes egyén, aki méltó büntetést érdemel.

Dr. Nikolausz Béla védő hangoztatta védené degeneráltságát, alkoholos elmezavarást, valamint azt, hogy a tett elkövetésekor nem volt épelméjű.

Az utolsó szó jogán a vádlott nagy hévvel kezdett szónokolni, hogy ő a házat nem adta el. Ő csak kölcsönt kért illető ügyvéd-től, aki sok mindent aláíratott vele, de ő nem tudja, mit írt alá. A mostani eszével nem írt volna alá semmit anélkül, hogy nem nézné meg Oly sokat beszélt, hogy alig tudta abbahagyni.

Tanácskozás után a törvényszék bűnösnek mondotta ki a vádlottat gyujtogatás büntetésében és ezért 6 évi fegyházra ítélte, amelyből 3 hónapot a vizsgálati fogsággal kiöltöttnek vett.

Az ítélet ellen egy a vád, mint a védelem felebezést jelentett be.

Amivel Los Angeles még adósunk volt...

Borus, hívős időben közel két ezer főnyi közönség gyűlt egybe pénteken a Patak uccai sporttelepen, hogy Pelle István tornász világbajnok és a budapesti hölgytornászok feledhetetlen szépségű mutatványaiban gyönyörködhessek.

Az olimpiai torna bemutató valósággal társadalmi eseménnyé nőtte ki magát, mert az ünnepeken megjelentek a vezető egyházi és városi notabilitások, valamint a rendőrség, katonaság és megye képviselői is.

A szokatlanul hideg júniusi

estébe belemelegítettek az elmúlt évi Californiai olimpiász forró napjainak emlékei, amikor a csüggedt kis magyar kolónia zászlaja annyi balsors után, egyszerre mint a rakéta röppent fel a magasba a csillagos lobogók zászló-rengetegeből. S a magyar trikoloron vakító betűkkel, de szerény meghittséggel ez a rövid név állott: „Pelle”.

S mintha csak ez a név lett volna kulcsa a dicsőség és a magyar hírnév felé vezető utak tárházának, ettől a pillanattól kezdve mindenben elsőkké let-

— **Aki friss és egészséges akar lenni** és nem akarja, hogy kemény legyen a széke, folyton fájjon a feje és bőre tele legyen mindenféle pattanással, az igyék hetenként egyszer-kétszer reggelizés előtt egy pohár természetes „**Ferenc József**” keserűvizet.

tünk és... egyszerre kevés lett Los Angelesben a magyar zászló. Pelle azóta világszerte a diadal szekerén hordozgatták körül, míg végre városunkba is eljutott. S most, az a kevés is, amivel Los Angeles még adósunk maradt, minden pompájában szemünk elé tárult.

Dr. Mamuzsich József nagyon szép megnyitó beszéde után köszönti a hölgytornászokat, majd Pellét, az ésszel párosult erő világbajnokát, mint földinket üdvözli és ezzel az olimpiai tornabemutató kezdetét veszi.

Pelle bemelegítő mozgásaival — a korláton — mindjárt az első percben tapsra ragadja a közönséget. Pedig ez még nem is mutatvány.

A képzősök Veréb, Ádám, Horváth, Damasitis és Némethből álló csapattal meglepően szép korlátprodukciókat végeznek, míg Czukor a gimnázium képviselőiben tesz tanúságot kiváló képességeiről.

Most következik Pelle. Vértörős cimerez trikójában, testhezállo fehér nadrágjában, mint a gummilabda pattan. Mozgása könnyed, minden mozdulata szinte magától értetődő. Amit tőle látunk, az mind... világbajnoki. Tomboló taps.

A realgimnázium csapatának talajtornája sok szípet tár szemünk elé, de különösen a pompás testalkatu Békássy nyugvó 6-os erögula nyeri el a közönség tetszését.

Amit Pelle István művel ezután a lovon, az minden képzeletet felülmúl. Gyönyörű körbörzése és olózása az embert, mint gépet varázsolja a nézők szeméi elé.

Budapest 12-es hölgytornász csapatának szabadgyakorlatai következnék ezután, nem a legteljesebb siker jegyében.

A nyujtón Tihanyi, Péner, Szép és Békássy a gimnázium részéről, Ádám és Veréb pedig a képzősöktől mutatkoznak be sikeresen különféle mutatványaikkal. Kellemes meglepetést szerez ebben a számban a polgárista König is, aki precízen fejezi be minden mutatványát.

Pelle István fantasztikus nyujtós gyakorlataival szinte extázisba hozza a közönséget.

A hölgyek tesznek ki ezután magukért, amikor Horváth Sanyi cigányzenekarának kísérete mellett magyar melódiájú ritmikus torna gyakorlatokat mutatnak be. A képzői fuvószenekar stilszerű „édes, kedves tekintetes asszony”

hangjai mellett vonulnak el a hölgyek.

Gyűrűn: Cukor, Ádám, Veréb és Péner sikeres gyakorlatai után Pelle olyan plaszticitással mutatja be mutatványaiknak legszebbjét, a Krisztus keresztet, hogy a közönség percekig tomboló tapsal ünnepli őt.

Dartollas fővegű, nadrágos magyar regényé lesz a hölgyek egyik része, míg a többiek pártás fejtű kék ruhás magyar lányoknak öltöznek fel. A cigánybanda csárdást és palotást játszik, a párok pedig úgy ropják a táncot, mintha a régi kuruc világ magyarjai vigadnának. Óriási sikere van a hölgyeknek!

Pelle talajon végzett mű szabad gyakorlatai — mely számban világbajnokságot szerzett — fejezik be a pompásan sikerült tornász ünnepséget.

HIREK

— **Dr. Tonelli Sándor** szegei kereskedelmi és iparkamarai főtitkárnak nagyjértékű előadásáról, amit az Omke és a Kereskedelmi Kaszinó felkérésére tartott meg, helyszüke miatt lapunk legközelebbi számában közlünk tudósítást.

— **Ma véget ér az érettségi a női felsőkereskedelmi iskolában.** A bajai női felsőkereskedelmi iskolában tegnap, pénteken kezdődtek az érettségi vizsgálatok dr. Tonelli Sándor szegei kereskedelmi és iparkamarai főtitkár elnöklete alatt. A matura ma délután fejeződik be.

— **Befejeződött a rendőrségen a hivatalvizsgálat.** A vidéki rendőrség főkapitányságának kiküldöttei: dr. Joddy Endre rendőrfőtanácsos, vitéz Sárosy Gyula, a vidéki rendőrfőkapitányság őrszemélyzetének országos felügyelője és Gergely Endre rendőrségi számtanácsos befejezték a bajai államrendőrségen a hivatalvizsgálatot és ma délután elutaznak Bajáról.

— **A zeneiskola növendék hangversenye.** A Liszt Ferenc Kör zeneiskolája június 12-én, hétfőn este fél 7 órakor rendezi a Nemzeti Szállóda nagyertermében a zeneiskola hangjegytára alapjára idei harmadik hangversenyét, melyen 33 növendék mutatja be tudását. A kis apróságok — egyik másikban művészlélek szunnyadozik — Bloch, Chopin, Tschajkovszkij, Nők, Karganoff, Burgmüller, Daguin, Rieding, Södermann, Oesten, Hummel, Gossec, Burns, Niemann, Grieg, Nardini, Brahms, Liszt rapszodia II, Norden, Bartók, Beriot, Beethoven, Bermel, Drdla, Vecsey, Mendelssohn kompozícióit mutatják be. A növendék hangversenyen szerepelni fognak Losonczy György, Geiringer Alice, Timár Ágnes, Drégely Sarolta, Prachár Dóra, Sándor András, Fazekas Éva, Stern Anna, Zsikó Erzsébet, Fehér Anna, Tamás József, Cserba Erzsébet, Pócza Ilona, Grauaug Franciska, Daubner János, Reiner János, Szendrey Éva, Gáspár Rezső, Földes Vera, Dely Zsuzsa, Grósz László, Berger János, Thuray Ilona, Szendrey László, Bruszt Magda, Madarász Andor, Denneberg Lily, Droll Márta, Karbuczky Béla, Géczy Imre, Lovas Lidya és Iszer Kornél zenedei növendékek.

Akinek a gyomra fáj,
egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz reggel éhgyomorral véve előmozdítja a gyomor és a belek működését s könnyű székletet biztosít. Orvosi tapasztalatok dicsérik a Ferenc József víz azon kitűnő hatását, amelyet vese-, hólyag-, prostata- és végbélbajoknál is kifejt.

— **Áramszünet.** A villamos-tüzemek igazgatóságától nyert értesülésünk szerint folyó hó 11-én, vasárnap reggel 7 órától előreláthatólag 14 óráig különböző fenntartási munkálatok elvégzéséért céljából áramszünet lesz.

— **Jövő vasárnap filléres gyors érkezik Bajára.** Most vasárnap, június 11-én filléres gyors vonat indul Bajáról Pécsre, viszont a jövő vasárnap, június 18-án a MÁV vezetősége filléres gyorsvonatot indít a fővárosból Bajára.

— **A paksi leánypolgáristák tanulmányi kirándulása Bajára.** A paksi leánypolgári iskola növendékei a napokban Baján voltak tanulmányúton s itt megtekintették a város nevezetességeit.

— **Daloskői próba.** A Bajai Daloskői június 12-én, hétfőn este fél 9 órakor összkari próbát és megbeszélést tart. A tagokat pontos megjelenésre kéri a vezetőség.

— **Filléres vonat Pécsre.** Holnap, vasárnap reggel 6 óra 30 perckor filléres vonat indul Bajáról Pécsre, ahová 9 óra 43 perckor érkezik meg a vonat. Vissza este pontban 9 órakor indul Pécsről s Bajára érkezik éjfélután 22 perckor. Érdeklődni még mindig lehet a bajai Menetjegyirodában.

— **Kelebián is fogtak kommunistákat.** A kelebiai csendőrség állítólagos kommunista szervezkedésre jött rá s most bogozza az összeesküvés szálait. Többeknél tartottak házkutatást s ennek során iratokat és „boisevista szellemű” könyveket foglalt le a csendőrség. Hír szerint a csendőrség több személyt vett őrizetbe.

— **Akiknek a szív működése rendetlen,** erőlködés nélkül úgy érhetnek el könnyű székletet, ha naponta reggel éhgyomorral megisznak egy kis pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet.

Megyeházzal szemben
Walkó-tér 3. sz. házban
üzlethelyiség
azonnalra kiadó.

Farkas és Markó

fűszer- és csemegekereskedése

Baján, Baró Eötvös-utca 4. sz. alatt

(Lovassy gyógyszertár mellett)

m e g n y i l t.

Nyomatott a Corvin könyv- és hírlapnyomda gyorsajtóján Baja, Mátyás király-tér 10. Felelős igazgató: Spitzer István.

Biztosítsa már most
Abbaziai nyaralását!
Budapesten pengővel fizethető olcsó pensio
Ára: a
QUISISANA és EDEN
szállodákban.
Állandó iroda Budapest,
VI., Teréz körút 15. II. 4. Telefon: 194-93

**3-4 ügyes, agilis
ügynököt
vagy
ügynök nőt**
napj 4-5 P biztos
keresettel felvesszük.
Ismerettséggel rendelkezők előnyben.
Jelentkezni reggel 8-9-ig, este 7-8
óráig Szent László-u. 11. NAGY.

Saját gyártmányu
ételszekrény,
sodronyételborítók
és zöld
szunyoghálószövet
olcsón

UTRY-nál

Telefon 280. Erzsébet kir.-u. 38.

Kiadó helyiségek

Baján, a Mátyás király-tér
10. sz. házban két utcai és egy
udvari szobából álló lakás
összes mellékkeliségekkel,
augusztus 1-re,

továbbá egy üzlethelyiség, mely két utcai
és egy udvari szobából áll, május 1-re
kiadó. — Bővebbet:

Herskovits Izidor

háztulajdonosnál Nagybaracska. Tel. 7.

STOP!

UTRY-nál

ERZSÉBET KIRÁLYNÉ-U. 38

1 pár pedál	P 350
1 drb csomagtartó finom	160
1 „ kakuk csengő	116
1 „ lábpuha	210
1 „ Bosch dinamó reflektor.	1920
1 pár nadrágtartó prima	024
1 drb küllő	005
1 „ Emergő kerékp. köpeny	650
1 „ „ „ belső	160
1 pár kormány fogantyú	046
1 garn. sárhányó készlet	176

— **Csofálkozva fogják nézni!** Még tegnap barna, ma már szők, de haját nem festette. Mindezt a „Feketefejű Hydrogènes Shampoo” tette.

Baja dunai fürdő.

Karajkó révcsárda

Felsőpörboly Révház. Vasuti megálló.

A Kamarásdunától és a hajóállomástól
minden időben motorjárat.

Kellemes üdülőhely, üdítő erdei
levegő, a legszebb és legolcsóbb
szórakozó és kiránduló hely.

Minden időben halpaprikás — Olcsó árak.

Árpás-féle győri friss, vajszerű

KRUMPLICUKOR

eredeti gyári csomagolásban, 10 és 20
filléres eladásra kapható Baján: Risztics
Szilárd cégnél, nagyban és kicsinyben.

Kérjen mielőtt Árpás-féle vajszerű krumplícukrot.
Gyári lerakat: RISZTICS cégnél.

Tartóshullám!

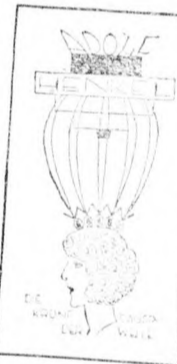
Saját érdekében csak mesterére bizza
haját! Országosan és nemzetközileg
elismert legjobb módszer a

Kemény-féle!

Legjobban, legolcsóbban,
garanciával

Kemény mesternél!

A weni nemzetközi díj nyertese.

Cement
Mozaik
Kerámít
Fayence
Mettlachi

BURKOLÓ LAPOK

szállítását és azok szakszerű elhelyezését vállaljuk.

TÉGLA, CSERÉP, MÉSZ, CEMENT, CEMENTÁRUK
és az összes építőanyagok árait

leszállítottuk.

NEDVES FALAK SZÁRAZZÁ tételéhez használjon
„PUCCOLÁN”-t, mely ma a legolcsóbb tömítő anyag
100 kgr. P 7—

GRÜNHUT és TÁRSA

tégla- és cementárugyár, BAJA.
Telefon: 160.

Ingyen lakás ellenében
ház mesterséget
vállalok. — Cim a kiadóban.

Megjelenik naponta d. u. fél 2 órakor
Kiadja a laptulajdonos Corvin könyv-
nyomda és újságkiadó-üzem
Spitzer István és Társa.

Beküldött kéziratokért és azok meg-
örzéséért nem vállalunk felelősséget

Petőfi Sándor-utca
67. sz.

lakóház

augusztus hó 1-ére
bérbeadó.